

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

STADSBILD FRÅN TROSA. — FOTO. J. NILSSON, TROSA.

22:DRÄ ÅRG.

DEN 28 AUG. 1921

N:o 48

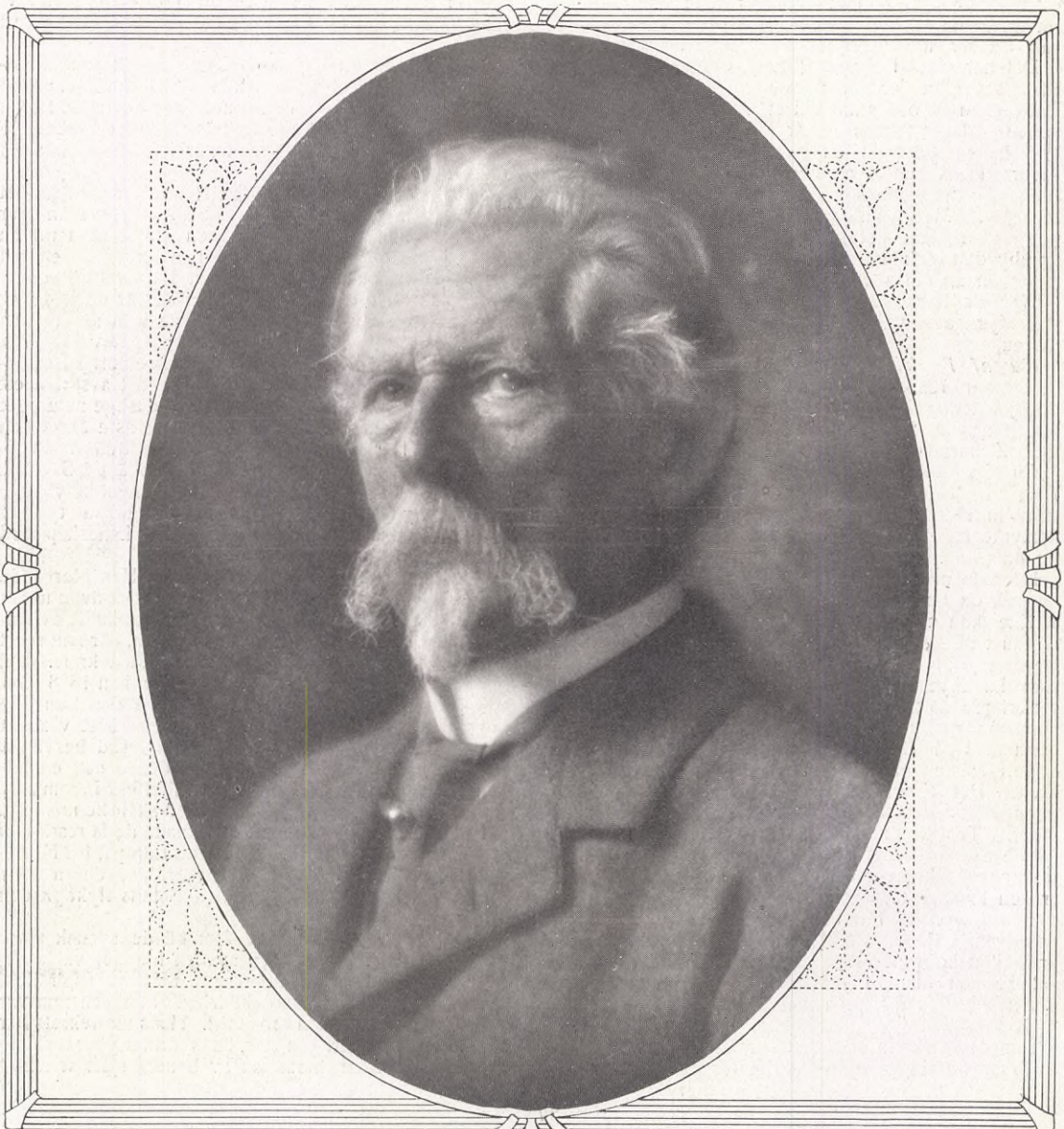

Foto. Küller, Malmö.

Kliché: Göta Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Gustaf Pyörberg

GUSTAF RYDBERG.

TILL PORTRÄTT Å FÖREGÅENDE OCH 764:DE SIDORNA.

Den 7 juni 1921 voro tågen till Malmö fullsatta av resande. Utan tvivel var antalet av dem som utan trängande anledning denna morgon på den tredje svenska kulturmässans första dag lämnade den sydsvenska metropolen ej så stort. Det var ett allt för lockande program som denna mässa bjöd på: "Det gamla spelet om Envar" spelat på Malmöhus borggård, konserter av Berlins filharmoniska orkester och utställningar av de båda berömda malmösönerna Alexander Roslins och Gustaf Rydbergs arbeten.

Bland dem för vilket allt detta tydligen ej innebar någon lockelse fäste man sig vid en ungdomlig gråhårsman som tagit plats i det uppåtgående snälltåget. Det ädelt formade ansiktet var fårat av åren, men gestalten ungdomlig och rak och blicken full av liv. Det var kunglig målaren Gustaf Rydberg, vars stora retrospektiva utställning om några timmar skulle öppnas av H. K. H. Kronprinsen i närvaro av en utvald skara inbjudna.

För alla dem som vid detta tillfälle hade velat bringa den gamle skånemästaren sin hyllning var det en misräkning att ej dessa dagar få se hans högresta huvud bland sig, för honom själv var det en naturlig sak att fly undan för alla generande tal och skålar.

Det har alltid i Gustaf Rydbergs natur legat en förnäm skygghet för offentligheten. Hans liv har förlutit så lugnt och stilla vid staffliet, antingen det har stått uppslaget i hans ateliér eller ute på någon gammal byväg eller på en strandäng med blommande tuvor. Hans sunda regelbundna liv har bevarat honom ung till kropp som själ ännu när nittioåret närmar sig. Men å andra sidan har hans motvilja mot allt vad reklam heter medfört att mången utanför hembygden och kännarekretsarne glömt bort hans namn, innan det sista årets båda retrospektiva utställningar av hans verk, den i Stockholm i höstas och den nyss avslutade i Malmö, åter brakte det i erinringen.

Gustaf Fredrik Rydberg föddes i Malmö den 13 september 1835. Fadern, Gustav Isak Rydberg, var posttjänsteman, sedermera registrator vid riksbankens avdelnings kontor i Malmö. Modern hette Elisa Charlotta Zickerman.

Gustafs skolstudier voro inte särdeles framgångsrika, och fadern gav så småningom efter för kloka vänners råd att låta gossen ägna sig åt det konstnärsvyrke mot vilket han tidigt visade sig ha en okuvlig dragning.

Efter de mera barnsliga i hemmet utförda försöken komma de första studieåren i Köpenhamn där F. Chr. J. Kiærskou några år blir hans lärare. Skada att valet föll just på denne obetydliga representant för en målarskola som kunde berömma sig av sådana namn som Lundbye och P. C. Skovgaard. Den förre hade visserligen dött några år tidigare och den senare befann sig under ett par av Rydbergs Köpenhamnsår utomlands på stipendiatresor, men deras arbeten hade säkerligen kunnat vara åtkomliga för den unge svensken. Det Kiærskou hade att lära bort var en skålligen konventionell naturbild med mikroskopiska detaljer. Typisk för vad Rydberg fick inhämta på den gamle akademikers ateliér, där kopierande av mästarens egna dukar var ett viktigt led i undervisningen, är den Kristianstads museum numera tillhörande duk som traditionellt blivit kallad "Parti från Ringsjön", men som i själva verket visar en utsikt från Ifösjön. Trots den konventionella utgångspunkten finna vi likväl här en klarögd naivitet som bevarat något av friskhet åt den för tiden mer än för sin upphovsman typiska bilden.

Samma år när Ifösbilden signerades, 1857, avslutade Rydberg sin Köpenhamnsvistelse för att fortsätta sina

studier vid akademien i Stockholm. I två år åtnjöt han här Edvard Berghs, enligt lärjungens åsikt skålligen ointresserade ledning.

Men det fanns en plats dit den tidens unga konstnärer i norden drog och dit även Gustaf Rydberg 1859 ställde kōsan — det var Düsseldorf. Här fanns ju också en art akademism, men å andra sidan ett befruktande kamratliv och även bland lärarne män med nya impulser och sund naturiakttagelse.

Helt fri från Düsseldorfschablonen blev ej Gustaf Rydberg — vi märka spår av den i mer än ett verk från dessa år. Ett av de åtminstone till omfånget mest betydande av de i skolans traditionella stil hållna verken är det komponerade landskap med motiv från Bayern som på utställningen i Malmö bar nr: 7. Det är signerat Düsseldorf 1861 och visar samlade några typiska irgredienser i skolans konstrecept: en väg med en hög forä — ett tyrolerhus — en sjö med en fiskare vid stranden och blånande berg vid horisonten — det hela mera brokigt och illustrativt än koloristiskt och organiskt. Efter vad konstnären meddelat mig är huvudmotivet från Starnbergersee — men tavlans vänstra del med backslutningen tilldiktad på fri hand.

Hur romantiken låg den tidens düsseldorfare i blodet ser man också av den bild från Arildsläge, målad någon gång på sextioalet, som tillhör frökne Bergh på Kronetorp. Det i verkligheten ganska beskedliga Kullaberg i tavlans bakgrund har här förvandlats till ett snöhöljt fjäll.

Men redan denna tid börjar Rydberg samla på det dyrbara material av små studieblad och anteckningar efter verkligheten som med åren skulle växa till en skatt i hans lädor och tjäna till underlag till en rad av ypperliga dukar. Dessa dukar tyda visserligen på en betydelsefull utveckling men det är dock de av konstnären själv föraktade studierna som utgöra den mest fångslande delen av hans betydande verk. Från den dag när han av sin lärare i Düsseldorf norrmannen Gude lärde sig att förutsättningslöst avskrika ett blad natur, visar han sig som den känslige naturpoet som varje kännare av hans konst måste älska och beundra. Här utbildar han redan på mitten av sextioalet ett tonmåleri som då var helt okänt i Sverige. I tandläkare Emil Christensons synnerligen betydande samling Rydbergsstudier återfinna vi några typiska prov på detta tonmåleri. Så t. ex. ett Landskap med halmstäck, signerat 1870.

Rydbergs Düsseldorftid slöts 1864. Han återvände då på allvar till hemlandet, där han dock även under mellantiden tillbrakte somrarna med samlande av studier. Han slog sig nu ned i Stockholm, där han snart kom att tillhöra konung Karl XV:s intima krets. Det var på inbjudan av denne monark som han 1868 företog sin första studieresa till Norge, där den kunglige konstnären hoppades få se Rydbergs konst växa ut till större mått. Här blev han emellertid besviken. De studier Rydberg hemförde från denna och en följande resa visa trots all sin smakfullhet hur främmande denna natur dock innerst var för den skånske målaren.

I stort sett samma resultat lämnade de få resor han under senare år företagit till södra Europa, till Frankrike och Italien. Bilderna härnerifrån, ehuru ofta skickligt gjorda, ha något av turistens flyktiga och litet tomma känsla.

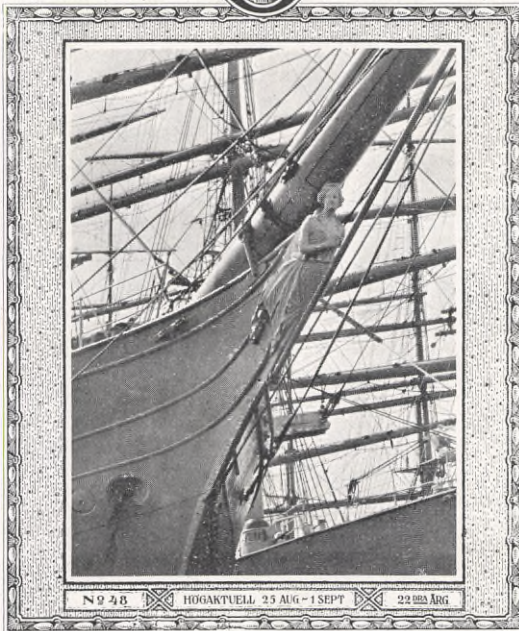
Men för var gång han åter kände svensk mark under fötterna, åter såg en svensk himmel välva sig över sitt huvud var det som om han fått ny inspiration, ny kraft till sin landskapsskildring. Mer och mer var det fädernebygden han drog till. Hans motivkrets har aldrig varit synnerligen stor, hans format ytterst sällan betydande. Men inom de av honom själv frivilligt

28 Augusti 1921

Lösnummer 35 öre

HVAR 8 DAG

• ILLUSTR. • MAGASIN •

N 9 48 HOGARTUELL 25 AUG - 1 SEPT 22 1921 ARG

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 48.

Den vackra gallionsbilden å ett av de fyra Rederi-A.-B. Transatlantic, Göteborg, tillhöriga stålskepp, vilka tillföljte läget inom sjöfartsnäringsen upplagis vid Eriksbergs mek. verkstad därstädes. Amatörfoto. cvillingenjöf Runar Thollander, Göteborg.

Kliché: Göts Ribbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

uppdragna gränserna har han nått en förfining och en säkerhet som sällan slår fel.

Rydberg flyttade mot slutet av nittiotalet från Stockholm tillbaka till sin födelseprovins, där han först slog sig ned i Kristianstad, och på senare år i Malmö. Hans målning har aldrig blommat så rikt som denna tid. Några år inpå det nya seklet strålar den aldeles särskilt ljusst och optimistiskt. Och ännu i dag sitter den snart åttiosjuårige mästaren dagligen vid sitt staffli och fo mar om studier och skissboksblad — inte längre till komponerade landskap i Düsseldorfmanér utan till lätta ljusa skånebilder, sådana som ingen annan drömt sig dem och dock så typiska för den provins de besjunga att man aldrig ett ögonblick skulle tveka att geografiskt fastslå deras motiv.

Ty det är skänenaturens konstnärlige upptäckare som i dessa sin ålderdoms bilder samlar återskenet av en sällsynt lång och lycklig arbetsdags välsignelse.

Axel Gauffin.

Bland de distingerade svenskar i Förenta Staterna som denna sommar styrt semesterkosan till det gamla hemlandet befinna sig två i New York bosatta, högt uppburna konstnärinnor, fru *Hervor Torpadie* och hennes dotter fröken *Greta Torpadie*.

Sedan något 10-tal år utövar fru Torpadie i New York inom konstnärns och societetskretsar en synnerligen anlitad och bland auktoriteter högt ansedd sångundervisning.

Den unga dottern med sitt i hög grad frappanta utseende — en ren svensk typ i vacker förening med amerikansk "piquancy" — har redan ett verkligt namn bland raden av framstående konstnärinnor å scen och estrad. — Hon har med betydande framgång uppträtt på de bästa scenerna i opera comiques liksom på konsertstrader. Prässens auktoriteter ha

GRETA TORPADIE,

den svensk-amerikanska framstående unga opera- och konsertsångerskan, gästas f. n. Sverige.

Efter porträt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

haft utomordentliga lovord över välljudet i hennes vackra, rena och klara sopran liksom över hennes förträffliga spel och apparition, publiken har varit icke mindre förtjust. — Med ett ord en avgjord framgång för vår landsmaninna, åt vilken vi här hemma endast kunna glädja oss om ock glädjen bleve än större därest framgången gällt vår egen scen. — Men detta låter kanske tänka sig?

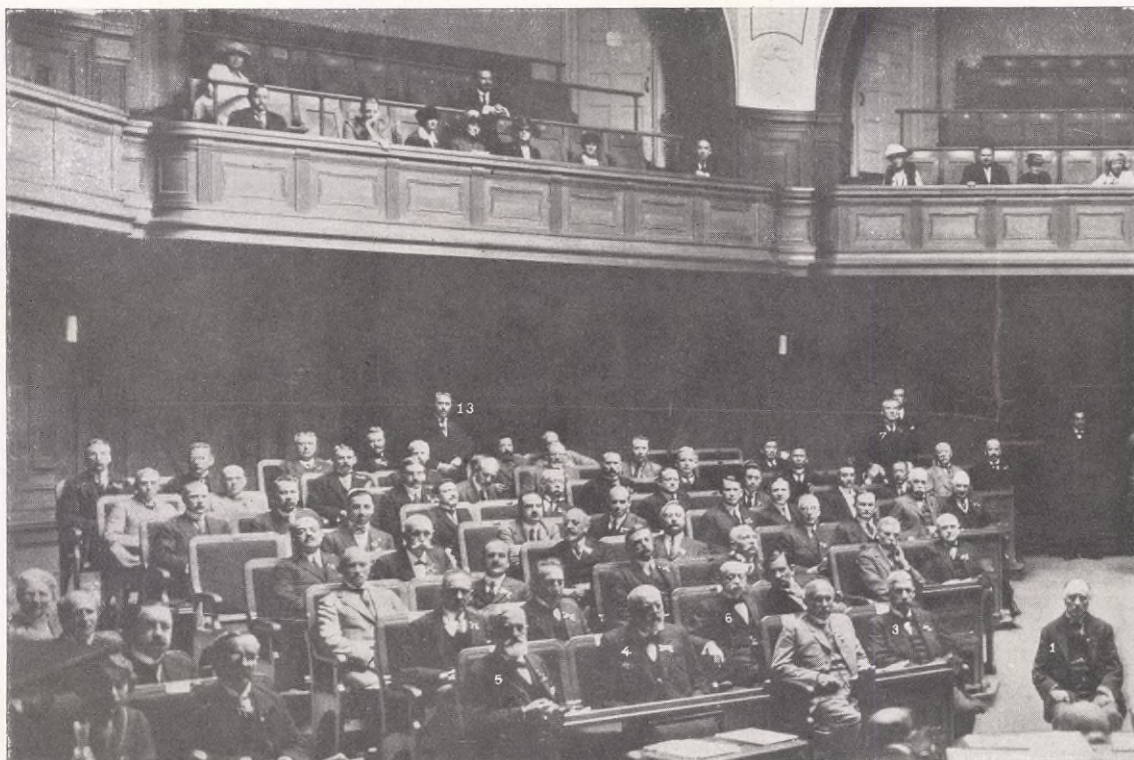
*

Till bilder å sid. 758.

Sveriges Köpmannaförbunds årskongress försiggick den 17-19 aug. i Jönköping. Närvarande voro cirka 200 köpmän från olika delar av Sverige. I allmän kärsla av det allvarliga tidsläget inriktade sig kongressens medlemmar främst på frågor rörande depressionen på vår industri och handelsmarknad samt medlen till densamma bekämpande. Med enhälligt bifall antogs sålunda ett resolutionsförslag, uttalande önskvärdenheten av att köpmannakårens intressen tillbörligen beaktades och tillvaratogs av ekonomiskt skolade och erfarna personer i det offentliga livet. Vidare uttalade sig kongressen avgjort mot den prisfördyrande konsumtionskrediten och förordade kontanthandeln såsom den sundaste och för ömse parter tryggaste formen. Slutligen antog kongressen ett uttalande med uppmaning till affärsmännen att genom framhållande av svenska fabrikat motverka allmänhetens benägenhet att köpa utländska varor.

*

Dalslands största industriella anläggning *Häfreströms pappersbruks a. b.* firade den 9 augusti sitt 40 åriga jubileum med en anslående högtidighet. Affärsföretaget startades på sin tid av ingenjör Alexander Halling under ganska anspråkslösa former. Efter successiv utvidgning samt ytterligare tillgodogörande av vattenkraften ur Häfveruds vattenfall har företaget år efter år utvecklats till det blomstrande brukssamhälle det f. n. företer. Vid grundläggarens frånfälle år 1902 inträdde som disponent dennes son, hr M. V. Halling. Ett synnerligen vackert inslag i jubileet bildade utdelningen av 38 medaljer som Kungliga Patriotiska Sällskapet tilldelat brukets äldsta och mest förtjänta förmän och arbetare.

Pressfoto. SVENSK STATSMINISTERN, EXC. VON SYDOW håller sitt märkliga hälsningstal vid konferensens öppnande.

Stockholm har i dessa dagar varit platsen för återknytande av de genom kriget avbrutna förbindelserna mellan den civiliserade världens parlament och parlamentariker då nämligen *Interparlamentariska unionen* från och med den 16 augusti församlats i den svenska huvudstaden. Interparlamentariska unionen är som bekant en sammanslutning av grupper från skilda länders parlament vilkas medlemmar förenat sig till gemensamt arbete för internationell fred och samförstånd.

Konferensen, den nittonde i ord-

Pressfotos. NITTONDE INTERPARLAMENTARISKA KONFERENS. 1. Lord Weardale (Engl.), 2. friherre Adelswärd (Sverige), 3. greve Lagerbjelke (Sverige), 4. f. statsminister Løvland (Norge), 5. d:r Usteri (Schweiz), 6. f. minister Ferraris (Italien), 7. f. statsrådet Procopé (Finland), 8. förste v. talmannen, greve Hamilton, 13. sekr. notarien Widegren (Sverige).

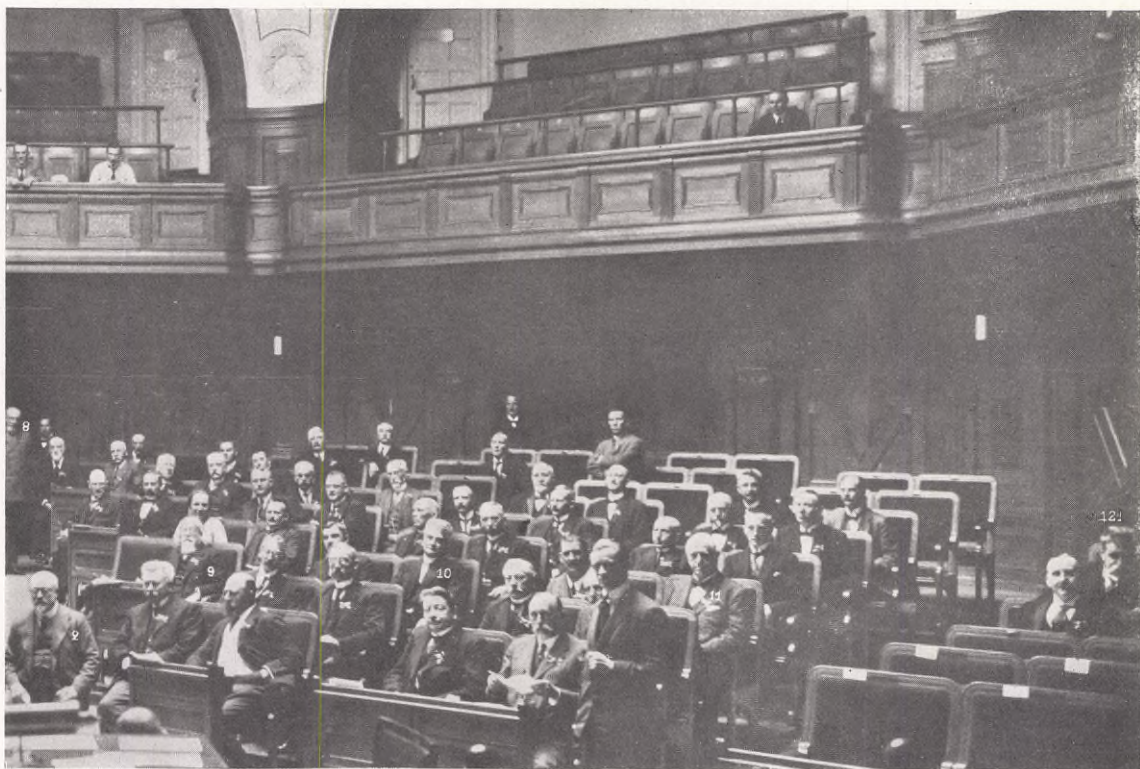
ningen och den första efter kriget, uppvisade representanter för 14 länder: Danmark, Förenta staterna, Finland, Italien, Japan, Kanada, Nederländerna, Norge, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Österrike. Representanter saknades från Frankrike och Belgien varförutom även de ungerska och tjeckoslovakiska grupperna uteblivit på grund av valutafrågan och den grekiska med anledning av att Grekland fortfarande befinner sig i krigstillstånd. De estniska parlamentarikerna däremot hade blivit fördröjda av trafiksvårigheter.

Bland de främmande gästerna märktes en hel del av samtidens mest framskjutna statsmän, såsom exempelvis italienaren Maggiorino Ferraris, Hollands före

Pressfoto.

INTERPARLAMENTARISKA

RENSEN I RIKSDAGSHUSET I STOCKHOLM. Gruppbild från Första Kammarens plenisal. Uttök: E. B. Brant Sjöbergparra, SIDA.
 9. prof. Eickhoff (Tyskland), 10. Interparl. Unionens generalsekr. Lange; 11. senator van Kol (Holland), 12. f. statsminister Branting.

finansminister Mario Treub, före tyske rikskanslären Hermann Müller och före riksminister Adolf Köster samt amerikanske senatoren William Mc Kinley. I den engelska gruppen märktes först och främst Interparlamentariska unionens ordförande, lord Weardale.

Efter en presentationslunch hos friherre Theodor Adelswärd sammanträdde Interparlamentariska unionens råd till ett förberedande möte i Statsutskottets lokal å riksdagshuset. Elva delegeradegrupper, representerade av vardera två medlemmar, voro därvid närvarande. Arbetet omfattade huvudsakligen bestämmande av föredragningslista samt granskning och godkännande av en del resolutionsförslag, som skulle föreläggas konferensen. Sammanträdena ägde rum från den 17—19 augusti i Första kammarens plenisal.

Till förhandlingarnas president utsågs ordföranden i svenska interparlamentariska gruppen frih. Th. Adelswärd.

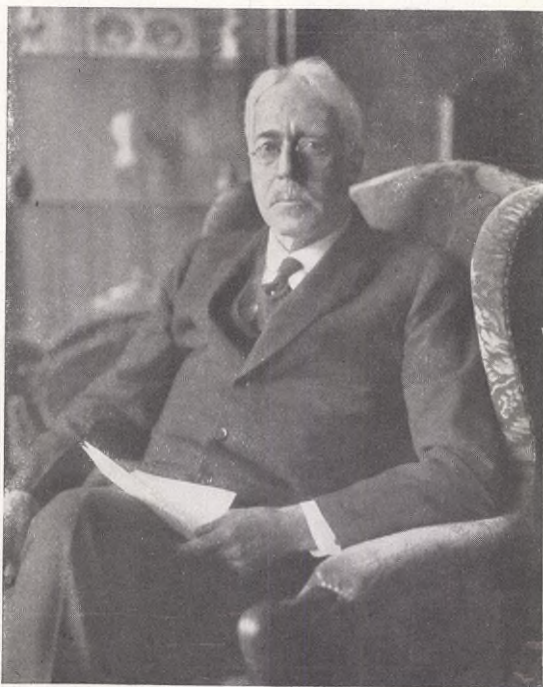
Regeringens välkomsthälsning till den lysande kosmopolitiska församlingen, sannolikt den största i sitt slag som någonsin fyllt Första kammarens plenisal.

Forts. å sid. 766.

RÅDET.

E. B. Brant Sjöbergparra.

FRANK E. VANDERLIP, president i First National Bank of New York, en av Förenta Staternas allra främste och mest ansedda finansmän, besöker f. n. Europa och har gjort märkliga uttalanden om världsläge och utsikter. — Text å sid. 767. Efter fotograf. — Kliché: Bengt Sjöbergparra.

SVERIGES KÖPMANNAFÖRBUNDS ÅRSKONGRESS I JÖNKÖPING 17—19 augusti. Gruppbild av deltagare varibland vi namnteckna herrar E. A. Thu:holm, Stockholm (1), kongressens ordförande, J. F. Kullenberg, Skurup (2), B. Engdahl, Jönköping (3), samtliga led. av Skandinaviska Köpmannakommittén; D. Holmblad, Stockholm (4), B. Jansson, Göteborg (5), ledamöter av förbundets styrelse. — Text å sid. 755. — (Foto. Rylander, Jönköping) — Klubb. Kom. A.-B. Jöng. Skurup, Skurup.

HÅFRESTRÖMS PAPPERBRUKS A.-B., Dalslands största industriella anläggning, firar 40-årsjubileum med medaljutdelning. 1. Landsböding Husberg, 2. disp. Halling, Håfreström, 3. grossh. P. Wern, Göteborg, 4. grossh. T. Berndsson, Göteborg. — Text å sid. 755. — Foto. Malmqvist, Mellerud. — Klubb. Kom. A. B. Hmst. Skurup, Skurup—Ogö.

"HENNINGSON SKALL BRINNA".

FÖR HVAR 8 DAG AV K. G. OSSIANNILSSON.

NILS HENNINGSON befann sig på hemväg. Hade någon frågat honom, "på hemväg varifrån", skulle han antingen icke svarat alls eller svarat osammanhängande. Och hade någon frågat, vart han ämnade sig, skulle han ej svarat klokare. Inom honom rådde samma kvava, förvirrande septemberdunkel som här ute mellan granarna.

Han rörde sig framåt i ojämn takt, än nästan i språngtempo, än i långsammaste skritt, så att han knappt tycktes flytta sig. En halvtimme, kanske en timme hade han stått stilla, orörlig betraktande bygdens sista ljus. Och han hade kanske stått där än, hade ej en skogsfågel — en uggle eller en falk — strukit så tätt förbi, att han nästan känt fläkten över pannan. Det hade väckt honom, fått honom att röra på sig, fortsätta — mot sitt likgiltiga mål.

Han var en halvt livlös kropp, förflyttad sin vilja förutan av tröghetens lag. Han var, praktiskt taget, en somnambul, även om en läkare ej skulle kallat det så. En annans vilja rådde över honom — och det kanske utan att veta därom. Vad visste han egentligen om Irmelins känslor? Ägde hon några?

Septemberratten var ljuvlig, fast mulen. Ej en glimt släpptes genom det jämna molntäcket. Men den förrunna dagens soliga eld hölls av samma mäktiga mur bunden i de lägsta luftlagren. Höstens svagt syrliga kyla dämpade omärkligt detta ljumma kvalm, som annars i vindstillan mellan granarna skulle varit olidligt.

Ingeniör Henningson hade slagit upp sommarrocken. Hatten satt ett stycke mot nacken. Ansiktet, om man kunnat iakttaga det genom dunklet, skulle synts högrött. Det var för att svalka sig efter festen, inständheten, välplagnaden som han föredragit genvägen på måfå genom skogarna framför en plats på vursten, som skulle fört honom lustigt och lätt och under glatt nachspielssamspråk ända fram till hemmets dörrar. Men svalka sig — i sällskap — efter denna fest, hade varit orimligt. Han hade känt sig blyg inför de andra, rädd att förråda sig och sitt tillstånd — dessa fiiskänniskor, hur skulle de förstå en upplevelse, som den han just genomgick?

Nils Henningson tände mekaniskt en cigarett. Han var ovan att röka cigaretter — höll sig naturligtvis till cigarr eller snugga — men någon hade räckt honom asken, och han hade mekaniskt stoppat den på sig. Vem var det egentligen? Var det en inbillning, eller följde det en svag parfym — heliotrop — med asken?

Cigarettelden glimtade till, och i samma ögonblick drog ingenjören en liten spetsnäsduk ur sin smokingficka. Det var naturligtvis näsduken, som doftade. Därskap! Och som för att bekräfta, att han varit dåraktig, nej, att han var det — förde han näsduken till sina läppar, glömsk av att han hade en cigarett mellan dem. Cigarettelden glimtade och föll, försvann i gräset.

Man märkte det knappt. Om han bränt sig, skulle han ej märkt det. Men en sak märkte han: att han själv var ohyggligt het, brännhet feberhet — och ändå kände sig fullkomligt frisk. Han brann — stora, starka, mogna, morska karlen, brann, feberbrann — och ej av mat och dryck — enbart åtminstone — utan framförallt av Eros' eld, av den eld, *Hon* tänt. Ja, skulle han fäst sina tankar i skrift just nu, skulle han skrivit *Hon* med stor begynnelsebokstav.

Han brann, och han hade haft ord om sig att vara kall. Han hade varit mammors och kanske också flickors förtvivlan. Kall — kall — impregnerad mot frestelse och förälskelse, bunden och buren av yrket blott och yrkeslidelsen.

Han tände en ny cigarett. Ett plötsligt, envist drag hindrade honom få fyr, tills han mycket riktigt brände sig på tändstickan. Han slängde den förargad ifrån sig.

Det var ej endast stickan, som orsakade den häftiga armrörelsen. En tanke hade slagit honom. Ett minne. Ett minne, som kanske skulle spelat större roll för en annan, känsligare man. Minnet av en förälskelse.

Också för Henningson var det minnet obehagligt, icke minst i denna stund. Han ville jaga det ifrån sig, men det ville inte lyckas. Det tycktes ha lurat någonstans i närheten för att oförberett kasta sig över honom, när ensamheten och hans ovana tillstånd gjort honom värnlös.

Minnen kunna vara nyckfulla. Likt sjukdomar eller sjukdomsanlag kunna de slumra i årtal, i decennier inom en intet anande varelse för att så med ens, utan rimlig anledning, vakna upp och bemäktiga sig sin bärare. Och detta minne hade sannerligen ej förrän i kväll spelat någon roll i Nils Henningsons fantasi-liv. Nu vaknade minnet och föresatte sig att ta ut sin rätt. Han måtte slå ifrån sig, hur föraktligt han ville — det hjälpte ej. Det lät ej tysta sig. Ingen annan talade, nu äskade det lind nu skulle han höra på.

Nils Henningson hade en gång — det var tio år se'n — som student, som studerande vid bergshögskolan, vistats uppe i Jämtland. Halft studiefärd, halft ferie. Naturskön trakt. En härligt belägen prästgård. Gästfrihet, trévnad, romantik, svärmeri. Det vill säga, så pass som sådant kunde äga tillämpning på den alltid praktiskt lagde Nils Henningson.

Kort och gott, det fanns en prästdotter i prästgården, såg ej illa ut, Virginia. I la ut? Så vitt ingenjören numera mindes, hade hon då förefallit honom den skönaste bland sköna. Vad som stötte honom tillbaka, var väl hennes alltför många fullkomligheter. Vacker, studerad, begåvad, en smula excentrisk. En sådan hustru — fattig som en skåprätta — skulle bara hindra karriären. Karriären hade städe, även i de tidiga ungdomsåren, legat den blivande bergsingenjören ohjärtat. Flirt fick ej uppehålla honom. Förälskelse ej splittra honom. Giftermål ej hejda honom. Så hade han brutit av, i god tid och utan att ha insett vare sig henne eller sig själv några förhoppningar.

Han hade visat sig kall. Kall som alltid annars. Kall till självförsvaret och kanske också en smula till parad. Nå, kylan kostade honom inga vidare ansträngningar. Den var medfödd, liksom ambitionen. Och till dessa sista veckor, nej, till denna fästliga dag och kväll hade han trots kolden vara ett med sitt väsen.

Stackars Virginia hade varit annorlunda funtad. Hade nästan skrämt honom med sitt sätt att ta det. Hon var kvinna och en sensitiv natur. Hade råkat fästa sig vid honom, fast han då inte gett anledning — det han visste av. Och efter några brev, excentriska, hetsiga, halvt obegripliga, som han först kort och undvikande besvarade och sedan — ack, varför ej genast — undvek att besvara, hade episoden för hans del varit förbi. Tyvärr ej så för hennes.

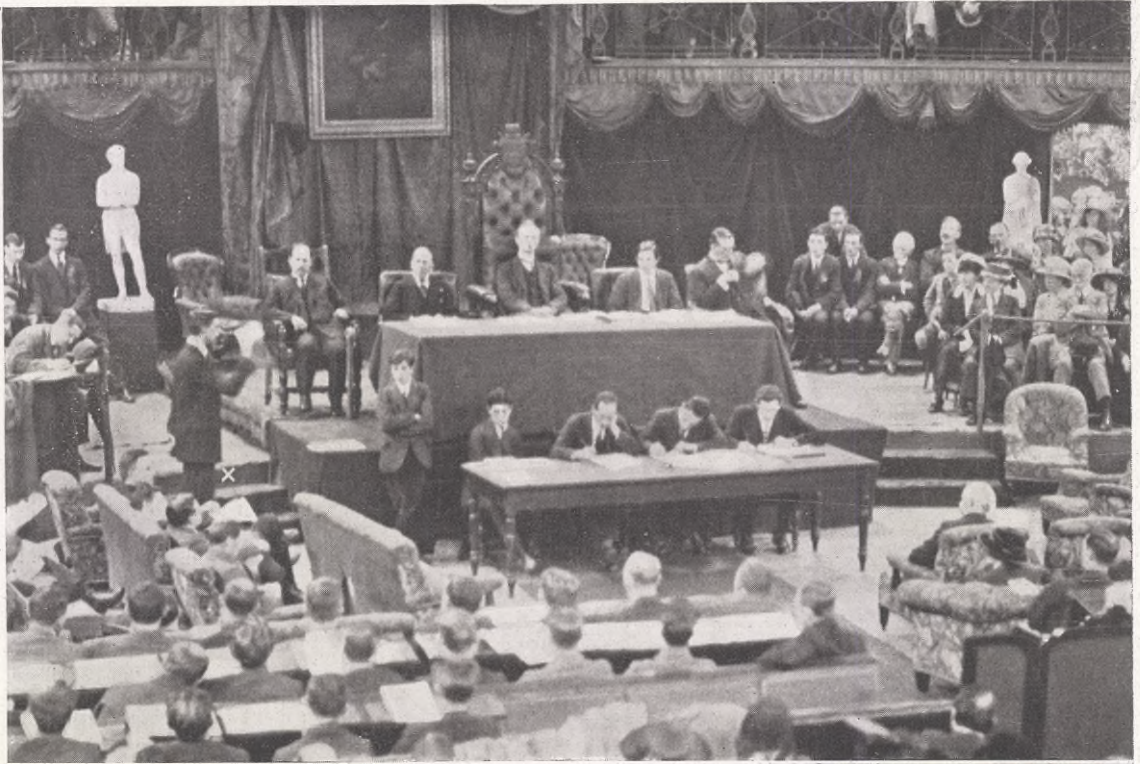
Virginia, alltid egendomlig, blev omtöcknad till förståndet. För hans skull, påstods det. Måhända sanningslöst. Emellertid kunde ju en amourös nyck ha bidragit. Genom vänner, som snokat rätt på historien, fick han veta, att hon ideligen mumlade en och samma ramsa, som väl skulle syfta på ingenjörens något kyliga temperament.

— Henningson skall brinna, mumlade stackars Virginia, — Henningson skall brinna.

Nils Henningson ryste till. Han frös mitt i kvalmet. Frös vid minnet av prästflickan — stackaren — och hennes underliga ramsa, som ej intresserat honom

Forts. å sid. 763

IRLAND INFÖR AVGÖRANDET.

T. h. överst: SIR ERNEST SHACKLETON ombord å sitt sydpolsfartyg *Quest*, med vilket han nu skall företaga en ny antarktisk långfärd.

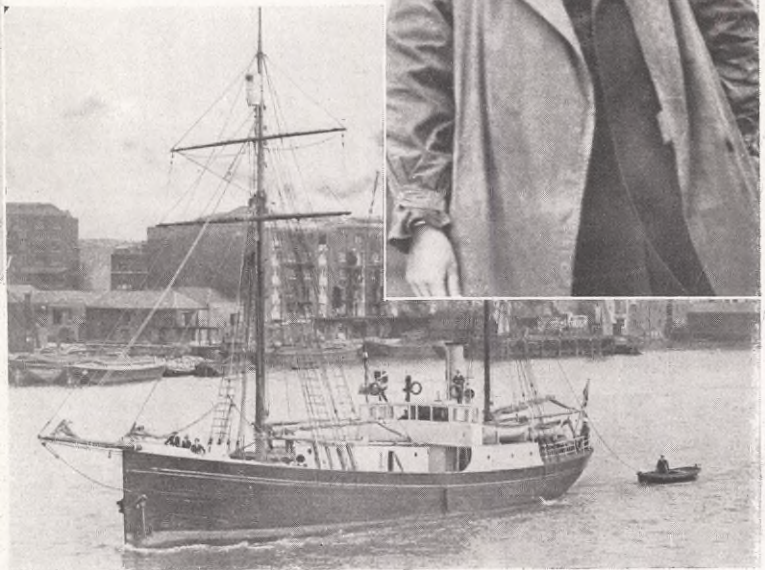
Därunder: THE QUEST ankommer till London i och för förberedelser till färd.

Vid det irländska parlamentet Dáil Éireanns sammanträde den 16 augusti i Mansion House i Dublin blev Englands förslag till den irländska frågans lösning löremål för en skarp kritik av den irländske presidenten *De Valera*. Hela sammanträdet hade snarast karaktären av ett

Forts. å sid. 766.

SINN FEIN-PARLAMENTET DAIL EIREANN I DUBLIN. *De Valera* (x) redogör i ett uppseendeväckande anförande för förhandlingsparterna med England och Irlands politiska situation. Vid talmansbordet sitta fr. v.: Eamon Duggan, T. O. O'Kelly, professor Eoin Mc Neill, Desmond Fitzgerald och Frank P. Walsh. Främst t. v. nedanför *De Valera* sitta Fader O'Flanagan, Michael Collins, Arthur Griffiths och Cathal Brugha.

T. v.: *DE VALERA* passerar vid utgåendet från Mansion House en häck av frivilliga volontärer.

Efter fotografier.

Klickat: Bengt Silfverstens.

Kliche: Bengt Silfversparre.

TVÅ ÖGONBLICKSBILDER FRÅN HÖGSTA RÅDETS SENASTE SAMMANTRÄDE I PARIS. T. v. Engelske premiärministern Lloyd George och franske konseljpresidenten Briand, t. h. italienske konseljpresidenten Bonomi och utrikesministern markis delle Torretta.

Efter fotografier.

Konung Peter av Serbien avled den 16 augusti i Belgrad.

Ett romantiskt och skiftande levnadsöde har härmed funnit sin avslutning. Son av dåvarande furst Alexander av Serbien och sonson till den berömda national- och frihetshjälten Kara Georg

Kliche: Bengt Silfversparre.

(Svarte Georg) föddes han år 1844 i Belgrad. När furst Alexander år 1858 avsattes och det medtävlande huset Obrenowitsch ånyo kom till makten måste den unge Peter följa sin familj i landsflykt. Denna exil varade till år 1903, då huset Obrenowitschs siste manlige ättling konung Alexander jämte gemål föll offer för en politisk konspiration och mördades, medan Peter Karageorgewitsch under namn av Peter I av mördareligan uppsattes på Serbiens tron. Rörande detta fasansfulla skådespel, vars upprinnelse och detaljer ännu till stor del svävar i dunkel, har i dagarna framkommit ett viktigt av boktryckaren Brankemilicz från Belgrad museideponerat dokument, innehållande anteckningar och fotografier från mordet, vilka fingo öppnas först efter konung Peters död. Det intressanta dokumentets öppnande kommer att äga rum så snart vissa formaliteter iakttagits.

Peter I:s regeringsår blevo föga lyckosamma. Efter oavbrutna inre slitningar, krig och partistrider, vilka resulterade i det olycksdigra Serajevskottet 1914, indrogs även Serbien, såsom man erinrar

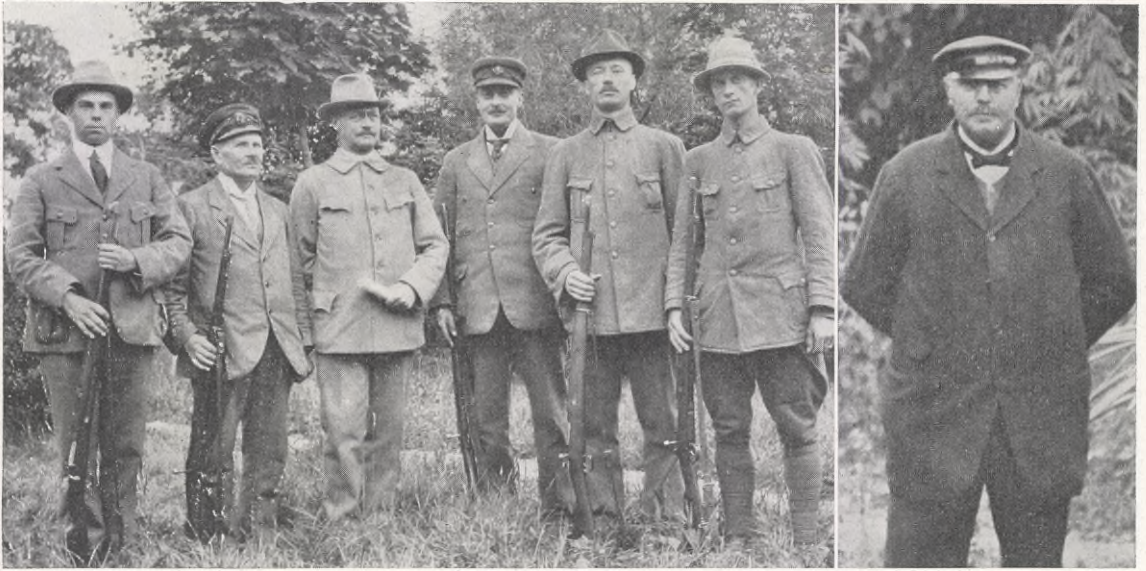
Forts. sid. 764.

Efter fotografier. Kliche: Bengt Silfversparre.
KONUNG PETER AV SERBIEN avled den 16 augusti i sin huvudstad.

FEISAL. DEN NYVALDE KONUNGEN AV IRAK, den nya staten i Mesopotamien.
Efter fotografier. — Text, å sid. 766.

Amatörfotos.

STOCKHOLMS SKARPSKYTTEFÖRENINGENS SEGRANDE FEMMANNAGRUPP i tävlingen om Göteborgspokalen Fr. v. W. Knutson 98 poäng, L. Lagerlöf 98 p., C. O. Sandberg (ledare), Mauritz Johanson 99 p., G. A. Jonsön 98 p., N. Schullström 95 p.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg. J. A. OLSSON, "Krigsskolans bästa vän" har fått sitt minne hugfäst genom ett i dagarne i Krigsskolan avtäckt porträtt.

Vid innevarande års tävlan om Göteborgspokalen, ett av skytterörelsens förnämsta och dyrbaraste hederspris, har segern hemförts av Stockholms skarpskytteförenings femmannagrupp med 488 poäng av 500 möjliga. De fem segervinnarna äro samtliga välkända och beprövade skyttar, som med heder representerat vårt land vid ett stort antal internationella tävlings-skjutningar.

I Karlsbergs Krigsskola i Stockholm avtäcktes d. 8 aug. porträttet av en Krigsskolans vän och gynnare, den år 1919 avlidne f. d. arrendatorn av Nydal under Karlsbergs kungsgård *Johan Adolf Olsson*, gemenligen benämnd "Krigsskolans bästa vän". Porträttet, en gåva av intendenten vid Krigsskolan K. Reuter-svärd, utgör en minnesgård till den utomordentligt populära gamle mannen, som under sin 40-åriga arrendatorstid vid Karlsbergs kungsgård uppträdde som en i ordets vackraste bemärkelse ytterligt sympatisk och solid företrädare för den gamla goda stammen.

En ståtlig folkfäst firades den 14 aug. i Gällersta. Örebro län, då på föranstaltande av Gällersta Forngårdsförening och under intresserad ledning av redaktör Saxon bygdens egna invånare uppförde såsom ett slags hembygdsskådespel ett gammaldags bondbrylllop i Närke. Den ovanliga fästligheten hade rönt storartad tillslutning och upprepade i alla detaljer och med full tidstrohet skådespelet av ett närkiskt bondbrylllop i förgången tid. Dräkter, vagnar, danser, ceremonier m. m. voro hämtade från mitten av 1800 talet. Ur ceremonielet voro likväl alla detaljer med religiös innebörd uteslutna. Bland deltagarna i högtidligheten märktes flera av socknens ledande män och ståndspersoner. Bruden var en ung vacker flicka, som jämte sin urgamla, verkliga dräkt

även bar socknens guldkrona. Brudgummen var en ståtlig ungersven och flera av gästerna utmärkta typer.

Fästligheten utgjorde ett led i Forngårdsförenings strävan att väcka kunskapen och omvårdnaden om hembygdens kultur till nytt liv. Såsom ett intressant och beaktansvärt uppslag till nöjeslivets höjande torde idén vinna uppmärksamhet även å andra orter i vårt land.

Foto. Sjöqvist, Örebro.

Kliché. Bengt Silfversparre.

ETT GAMMALDAGS BONDBRYLLOP I NÄRIKE, anordnat av redaktör Saxon (*) vid en folkfäst i Gällersta.

Forts. fr. sid. 759.

förrän denna åton. — Lät den inte som en profetia — ocn hade ej profetian på sitt sätt slagit in?

Nils Henningson, den kalle, impregnerade, *brann* äntligen, brann av alldes samma eld, som de profetiska orden åsyftat. I kväll, om aldrig förr, var Nils Henningson kär, ohjälpligt, räddningslöst förlorad och förtappad i en känsla, han smålett åt, om han ens trott på den. En känsla, en psykos, en svaghet, ett patologiskt tillstånd, än se'n — vad gör namnet till saken, när saken är obestridlig och ofrånkomlig?

Förnållandet var nu omvänt. Irmelin var ingen Virginia. Irmelin, rik, raffinerad, ett barn av stora världen, omsvärmad av beundrare, hade ej överhövan uppmuntrat *hon*. Varför skulle hon det, när hon ändå hade honom som på en hylla? Hon hade lekt med honom som med de andra, stött honom som de andra ifrån sig i det för henne rätta ögonblicket — och därmed blott ännu mera upplammat hans känsla. Näsduken hade han erövrat med våld och list, han hade stulit den som en tjuv och sedan samvetslöst förnekat stölden. Bagateller mot vad han varit i stånd till vid denna sinnesstämning.

Hade Irmelin — med vad rätt kallade han henne ens i tankarna vid förnamn —? Hade Irmelin några känslor? Var hon ej ett slags karriärmänniska, ett räknehuvud, som även i känslöaffärer balanserade debet och kredit? Var hon ej kall, kall —? Som han själv helt nyligen? Men —

“Henningson skall brinna!”

Han drog djupt efter andan, liksom flämtade efter svalka, svalka. Han drog blott in ny glöd till det glödande hjärtat. Hans eget tillstånd meddelade sig åt luften omkring honom. Långt ifrån att avkylas i nattmörkret tycktes den genomstingas av hettande fläktar. Så het kändes luften, som om den varit fylld av brandos —.

Nonsens! Han måste dra på munnen. Så livlig fantasi hade han dock inte tilltrött sig, att hans kärlekseld skulle yttra sig i brandos —. Och likväl — vad var detta? Han drog misstänksamt in ett djupt andedrag. Det var brandos i luften. Det brann någonstans — även utanför honom själv. Det luktade upphettad ved, brinnande kåda. Det —

Bakom honom, när han vände sig, steg en tjock, bolmande, kvävande rök och flammade plötsligt, som en blix från klar himmel, ett skarpt eldsken —. Skogen —

Skogen brinner, tänkte ingenjören, och nästan samtidigt började han springa. Han gjorde sig ej mödan att närmare undersöka saken. Lokalisera eller göra ett överslag av faran. Han överväldigades helt enkelt. Tappade huvudet, samma kväll som han tappat sitt hjärta. Flydde på måfå, sprang, sprang som en pojke.

Brandluften, brandröken förföljde honom. Kunde han ej höra suset i granarna, knastrandet i barren, droppandet av kådan —? Han sprang, sprang...

Medan han sprang, förvirrades det ej förut i kväll rätt klara omdömet. Hans känsloliv tog makten från honom. Hans inre var rov för en likadan vådeld som skogen. Därinne flammade gamla och unga känslor upp i samma glöd. Det för hans del minst betydelselulla minnet fick till och med överhanden. Det tycktes honom, som om Virginia levat upp igen och nu förföljde honom, förföljde den kalle, obeveklige. Kring hans öron hettade det som en andedräkt, väste och viskade det som entoniga, envisa ord, hennes ord:

“Henningson skall brinna, Henningson skall —”

Ingenjör Nils Henningson sprang, sprang för ett minne — för brinnande ord lika mycket som för brinnande barr och bränder.

Samvetet hade vaknat, det i tio år tigande samvetet. Det anklagade honom. Det lovade honom nu straffet. Straffet i eld, i eld, som han försmått, och som han själv tänt, en annan till fördärv — och i kväll äntligen även till eget fördärv.

Ja, han kom ihåg tändstickan han kastat, cigaretten han tappat. Gud vet, hur många tändstickor och cigaretter han strött omkring sig, medan han likgiltigt för allt utanför sig irrat mellan granar och enar, torra av en lång och solig eftersommar?

Tändstickan! Cigaretten! Ja, som dessa nu, så hade han kastat om sig med ord, obetänksamma ord i ungdomsåren. De orden hade tänt vådelden i staccars Virginia. Och nu, nu nådde honom en brand ifrån samma framlekta eld.

Ingenjör Nils Henningson sprang, som han ej sprungit på de tio sista åren...

Bakom honom bolmade röken, ilade branden, fräste och väste och slickade och brusade och flämtade de tungriga lågorna.

Åh, vart, vart? Vart hade han förrirat sig? Han lände ej igen trakten. Var skulle han gömma sig för elden, elden —?

Nils Henningson sprang, flydde, allt hans mod var borta. Han flög över ljung, buskar, grenar, stenar, kullar, gropar, flög och flydde...

“Henningson ska l brinna, Henningson skall brinna”.

Den föriärliga spådomen röt med en skogsbrands buller och brak i hans öron, ven med ugnshetta om hans kinder, väste som en jätteormar, rullande, slingrande bakom, jämte, över, under, omkring honom — åh —

“Henningson skall” —

Nu stupade marken rätt ner, mot ett kärr en mosse. Skulle han hinna fram? Eller skulle han —?

“Henningson skall br —”

Han tog ett språng ut i tomma luften, kände vatten spruta sig i ansiktet, skölja över axlarna och huvudet kände unken torvsmak, hörde det bubbla och gurgla, kände det suga kring fötterna likt mjuka, glupande gap och kom med ett förtvivlans grepp om en mosskant upp i luften igen och störrade, sig nu hastigt avsvalkad igen, omkring i den dunkla, alltmjamt lika dunkla septembarnatten.

Han vädrade, men förmådde ej längre känna något os. Doppet i mossen hade väl för en stund berövat honom luktsinnet. Men han såg heller ingenting, han hörde ej längre lågorna, bruset, knastrandet —. Hade alltsammans varit en dröm? En varning?

Nej, jo — därborta steg ännu en rökpelare, svart, svartare än natten, belyst av ett svagt eldflämt, allt svagare med varje minut —

Om han nu skulle kravla sig upp igen — vända igen i sina spår — släcka den brand han väckt — värdera skadan —?

Och för framtiden vara bättre på sin vakt? Ty Virginia levde någonstans — överallt där han själv levde — och hon skulle ej nöja sig med denna natts hotelse. Hon ville ha sitt, sin hämnd, sin spådom. Skulle han låta henne få sin vilja fram?

Skulle han alltid kunna möta varmt med kalit? Var det ej säkrast att, som indianerna på prärien, möta eld med eld? Gammal eld med ny? Kärlek med kärlek?

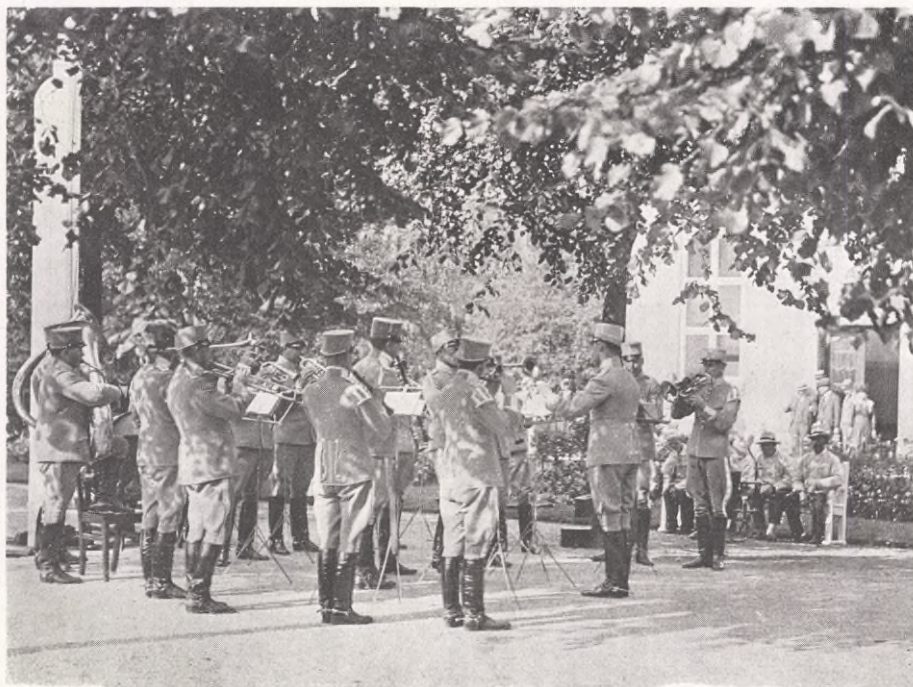
“Henningson skall brinna”.

Foro. Källar, Malmö.

GUSTAF RYDBERG VID SITT STAFFLI. Efter en i dessa dagar för H. 8. D. tagen fotografi. — Se biografi å sid. 754.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfversparre, Sthm.—Glg.

Efter fotografi.

SVENSKA K. LIVGARDETS TILL HÄST MUSIKKÅR har under den senaste månaden konserterat i Köpenhamns livolis stora glassal och emottagits med utomordentligt bifall. Under en veckas tid har den utsökta musikkåren spelat för Köpenhamns sjuka, och är vår bild tagen vid en konsert vid Rikshospitalet den 19 augusti.

Kliché: Göts Bildbyrå & Klichéanstalt, Öhg

Forts. fr. sid. 761. småningom i världskriget, varvid konung Peter åter måste gå i landsflykt. Först efter världskrigets slut, när serbiska riket under namn av Jugoslaviens rekonstruerades och utvidgades till serbernas, kroaternas och slovenernas konungarrike insattes den landsflyktige änyo i sina rättigheter. En av ödets hårda växlingar redan bruten man måste han dock överlämna regeringen åt sin nuvarande efterträdare och näst äldste son, prins Alexander, vilken från denna tid varit rikets verkliga ledare och som genom sina framstående regentegenskaper torde kunna tillförsäkras en lyckosam tid på Jugoslaviens tron.

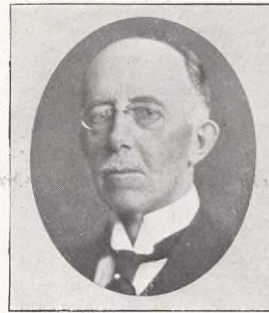
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

N. A. A. TROLLE.
Friherre. Nyuin Överhov-
jgmästare.*

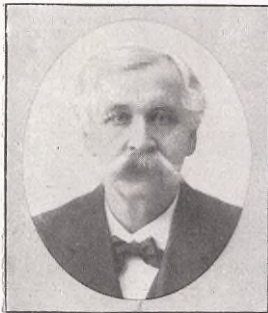
A. F. NORDENSSON.
Generalkonsul. — Stockholm.
70 år 31 aug.*

F. W. ZETHELIUS.
Överdirektör. — Stockholm.
65 år 28 aug.*

O. T. E. BYSTRÖM.
Överste. — Stockholm.
65 år 22 aug.*

N. F. NILÉN.
Fil. dr. F. d. Lektor. — Skara.
70 år 1 sept.*

A. M. GUSTAFSSON,
Musikdirektör. — Stockholm.
70 år 21 aug.*

P. G. D. GRANQVIST.
Professor. — Uppsala.
55 år 27 aug.*

C. A. WIDSTRAND.
Förste Marinfläkare. — Stock-
holm. — 55 år 26 aug.*

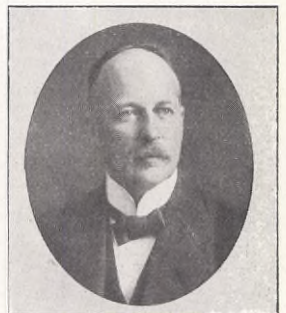
O. M. STRÖMBERG.
F. d. Bruksdisponent. — Stock-
holm. — 65 år 21 aug.*

J. A. WICKBERG
Bankdirektör. — Vänersborg.
60 år 31 aug.*

A. C. MICHELSEN.
Rådman. Redaktör.
Alingsås. 60 år 31 aug.*

A. LIGNELL.
Telefondirektör. — Stockholm.
55 år 28 aug.*

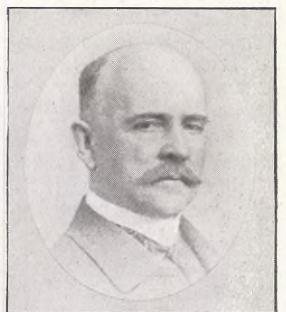
K. RINMAN †.
F. d. Faktor. — Stockholm.
F. 1852. † 14 aug.*

A. NORLIN †.
Major. — Stocksund.
F. 1858. † 15 aug.*

J. JOHNSON †.
Ingeniör. — Göteborg.
F. 1859. † 13 aug.*

K. A. STÅHLACKE †.
Överingeniör. — Djursholm.
F. 1869. † 3 aug.*

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Öbg.

* Data å nästa sida.

NILS TROLLE. Inneh. av fideikommissgodset Trolleås i Malmö. 1. Stud. 80, hovjägmäst. 93, förste hovjägmäst. 12; Ordf. i Malmö. 1. hus-hälln.-sällsk. sdn 18. Ordf. i styr. Sv. utsädesfören., On-jö här. sparb.-o. vägstyr., Brand- o. livförsäkr.-a.-b. Skåne, v. ordf. i styr. f. Sv. Hand-banken. Led. av riksd. F. K. 94-12, led. av bevilln. uts., statsrev. 3 år. 1 dagarne utn. t. överhovjägmästare.

ARFVED NORDENSSON. Stud. 70. Svensk. avlön.-konsul i Moskva 05-16. generalkonsul i disp. sistn. år. Stadsfullm. i Stockh. 94-98. Ordf. i styr. f. S.H. av Tysta skolan sdn 92.

FREDRIK ZETHELIIUS. Stud. 75, kansliew. 79, hovr.-ex. 80, aman. i Fi-nansdep. 81; under en följd av år ff. exped.-chef i dep. Sdn 14 över-direktör o. chef f. Kontrollstyrelsen.

OSKAR BYSTRÖM. Ujtn. v. Kalm. reg. 76, maj. v. Bohust. reg. 03, övjtjn. v. Jönk. reg. 07, överste i an 14, avsk. fr. reg. s. å. Tjg. 5 år v. Gen.-stabers topograf. avd. På sin tid led. av Eksjö stadsfullm. Tjg. v. krigsarkivet i Gen.-staben 13-17, i kommanditbol. Beifrage & Co 18-19, sdn 2) h. I. Häggströms tryck-a.-b.

NILS NILÉN. Stud. 71, fil. lic. 83, fil. dr. 84, doc. i lat. s. a., v. lekt. i grek. o. lat. v. N. Latinlärov. i Stoc.h. 88, lektor i samma ämnen i Skara 88-19.

GUSTAF GRANQVIST. Stud. 87, fil. lic. 92, fil. dr. 94, doc. i fysik i Lund s. å., i Upps. 94, labor. i exper. fysik där 99, prof. n. h. o. v. 05, prof. i fysik v. Upps. univ. 10; censor v. stud.-ex. sdn 13. Led. av Vet.-akad:s Nobelkomm. f. fysik 04, ordf. sdn 10. Insp. f. Smäl. nat. i Upps. 13-18, nats h. d.-led. sdn 04. Ern. 99 av Vet.-akad. den Lindolomska belön. o. 01 den Holmska donat.-rån an, av Vet.-soc. Thälénska priset 03, av Vet.-akad halva Wallmarkska donat.-rån. Led. av Vet.-akad., Vet.-soc., Fysiofraf. sällsk.

AXEL WIDSTRAND. Stud. 84, med. lic. 98, marinläk. 2. gr. 03, 1. gr. 06 förste marinläk. 16.

OTTO STRÖMBERG. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. 77; bruksbokh. o. verk-mäst. v. Utansjö bruk 77-81, bruksförv. v. Strömsbergs bruk 82-92, disp. där 93-97, dl.-p. o. styr.-led. i a.-b. Österby bruk 97-16. Landstingsman 87-15 ordf. 08-15. Järnv.-fullm. sdn 08. Ordf. i styr. f. Oxelö-unds järnv.-a.-b., v. ordf. i styr. f. Upps.-Gävle järnv.-a.-b. Styr.-led. i Skand kred. a.-b., Ultuna lantbr.-inst. 05-15. Led. av Riksd. F. K. 05-19, led. av statsutsk.

Forts. fr. sid. 757.

sal, framfördes av statsministern. excellensen von Sydow, vilken med värme och klarhet betonade Sveriges stora insats i arbetet för det internationella rätts-systemet.

Livlig uppmärksamhet tilldrog sig det föredrag ord-föranden i Interparlamentariska unionen lord Weardale höll över ämnet Interparlamentariska unionen och Nationernas förbund. Med erkännande av att ett länge åträtt ideal principiellt förverkligats i Nationernas för-bund och en särdeles kraftig eloge åt dess första verk-ligt stora och världsingripande beslut i upprättandet av en ständig internationell rättsdomstol, uttalade dock tal. som sin övertygelse att Förbundet i sitt framtida arbete för freden och rustningarnas begränsning skulle såsom ett nödvändigt komplement behöva Interparla-mentariska rådets samarbete och stöd. Föredraget åtföljdes av en resolution ställd till Nationernas för-bund.

En av förhandlingarnas viktigaste punkter, Första Staternas ståndpunkt till Nationernas förbund belystes av senator Walsh från Montana vilken framhöll att någon anslutning av F. S. till Folkförbundet ej vore att vänta. Däremot kunde man möte, att den be-bådade Washingtonkonferensen ifråga om rustningarnas begränsning komme att giva Folkförbundets strävanden i samma riktning ett kraftigt stöd.

Interparlamentariska unionens resolution i frågan om den av Folkförbundet upprättade internationella arbetsorganisationen gav upphov till en av förhandlin-garnas skarpaste meningsskiljaktigheter. Mot resolutio-nens vitt gående och för nationerna bindande förslag i en ytterligt viktig ekonomisk fråga ställdes bl. a. förslaget om internationellt samförstånd rörande vissa grundprinciper, medan nationerna i övrigt skulle äga full handlingsfrihet i sina beslut. Sedan en ändring företagits i denna punkt antogs resolutionen enhälligt av församlingen.

Efter en avskedsbankett på Hasselbacken avsluta-des den med allra största uppmärksamhet följda konferensen, vilken för att citera lord Weardale sannolikt i hög grad bidragit att "rensa den politiska atmosfären från missförstånd" och föra olika länders representanter närmare ett gemensamt mål: världs-fredens återupprättande och bevarande.

JOHAN WICKBERG. Stud. 81, intr. i Riksbankens tj. 83, kamrerare 99 dir. v. Riksb. kontor i Vänersb. sdn 02.

ALBERT MICHELSEN. Medarb. inom dagspressen sdn 80. Sdn 89 red. av Allingsås Tidning o. sdn 92 av Elfsborgs läns Tidning. Led. av drät-selk. sdn 12, sekr. 10, ordf. sdn 20; ordf. i Adelskåpiska folkbibl. sdn 18, i styr. f. a.-b. Göteborgs banks avd.-kontor sdn 20; styr.-led. i Sparb., Bolloirps sanator., länet, farsots sjukh.; led. av fattigv.-styr. 11-20; stadsfullm. 03-15, sdn sistn år rådmän.

ANDERS LIGNELL. Stud. 84, teleg.-ex. 85, tel.-verkets kurs f. utbildn. av teleg.-lag. 86-87, bitr. ing. i mell. o. söd. distr. 88-1900; öve-g. t. trafikavd. som förestånd. f. Karlstads stat. 1400, teleg.-insp. i västra distr. 02. Komm. 1. kl. i Hälsingeborg 06, trafikdir. 20, tf. tele ondir. i Stockholm 19. Led. av ett flertal komm. f. teleg.- o. telef.-tekn utredn. Led. av drättselk. i Hälsingb. 10. 18. stadsfullm. 14-18 v. ordf. i drättselk. 18. Styr.-led. i S. Ånc.-Smäl. järnv.-a.-b. 17-18, led. av järnv.-rådet i Hälsingb. 17-18, ordf. i Tekn. fören. där 11-12, ordf. i Söd. kretsens teleg.-tj. män. fören. 10-14.

KÅUT RINMAN. f. Böjale b3 som tryckeriställg i S. Ånc. Bonnius förlags boktryckeri i Stockholm avancerade under årens lopp till faktor 86 och senare till förste faktor. — Tillföljde sin verksamhet inom förlags-tryckeriet stod han under alla delar i en livlig kontakt med det största antalet av våra förlattare, av vilka många ämnat honom sitt fulla erkännande särskilt att nämna August Strindberg och Ellen Key.

ADOLF NORLIN. f. Ujtn. v. Uppl. reg. 78, kapt. 98, avsk. o. major i an 09 Tjg. sedan 95 v. Rikets allm. kartverk, geodet.-avd. Utöftr. triangelmät. i positionskartan ö. Karlsborgs fästn. o. på Gottl. samt precisions-vägn. i. Intresserad o. framstående schackvän.

JOHAN JOHNSON. f. Avg.-ex. fr. skeppsbyg. sk. v. Chalmers tekn. läroanst. 80, anst. v. varv samt därefter chef. i ritkontor v. varv i Skottl. o. Engl. 80-91; arst. h. ångf.-a.-b. Thule i Göteborg 91-92; konsult ing i Göteborg sdn 92 såsom deläg. i ingenjörfirman Johnson & Petterson.

ARTHUR STÄHLNACKE. f. Stud. 90, ing.-ex. v. Cna. lottenburgs Poly-techn., Berlin, 55 ing. v. Stovrik-Hammarby s. å., byggde Hissmotors 97-1900 v. Klarafors 1900 01, byggde fabr. å Bergvik sistn. år o. var anst. där t. 18; har jämväl byggit Sörakers saltfabr., samt gjort ett flertal inom sulfittfabrikerna mycket anv. uppfinningar. Anst. v. S. ån sdn 19, där han senast intill sin död var överingenjör. Styr. led. i Berg-vik-Ala nya a.-b. 10-17.

Till bild å sid. 761.

Till *konung av Irak, den nya staten i Mesopotamien* har ut-ropats emiren *Isaial*. Valet utgör resultatet av en folk-röstning bland den mesopotamiska befolkninge-, vilken entusiastiskt mottog meddelandet om att emiren samtyckt att bliwa deras härskare.

Genom detta val har den länge aktuella frågan att utropa emir Feisal till konung av Irak under engelskt protektorat slä ligen nått sitt avgörande. Sakens uppskjutande har uteslutat de be-rott av engelska betänkligheter mot att stöja sig med den fran-ska regeringen. Den nyvalde konungen uppträdde nämligen under kri.et som engelsmännens framgångsrike bundsförvant mot turkarna och lät såsom belöning härför utropa sig själv till konung av Syrien. Här mötte han emellertid motstånd från de franska intressena som hastigt gjorde slut på konungavärdigheten. Det återstår att se hur Frankrike kommer att upptaga detta nya kort England genom emir Feisals konungaval nu spelat ut i Orienten.

Emiren Feisal, som är född i Mecka och den tredje i ordnin-gen av konungen av Hedjas ännu levande söner, är endast 34 år gammal.

*

Forts. fr. sid. 760.

ofantligt demonstrationsmöte, vars hänförelse var enastående i Irland senaste frihetshistoria. De Valera uppträdde med största skärpa mot engelska regeringen, förnekade em. dennes goda vilja till en uppgörelse. Den enda förhandlingsgrundvalen för Sinn feinar var *hel och full självständighet* utan någon förbindelse över huvud taget med England. Denna princip voro irländarna beslutna att hävda in i det sista. Talaren hälsades med de mest frenetiska ovationer och med sådana hyllningar som eljes endast bruka komma furstar till del.

I England har lovet och dess mottagande i Dublin väckt starka betänkligheter. Lloyd G-orge har förklarat att engelska regerin-gen redan gått till yttersta gränsen i den irländska frågan och ej har mera att föreslå. (Se nr 44: XXII.) I överhuset a tydde lord Curzon med anledning av det passerade möjligheten av att England skulle tvingas tillgripa en storoffensiv mot Irland. Enligt ett annat märkligt tillrjuda ide, ingånget som privat'elegram från London till en legation i Sverige, förmäles att Lloyd George skulle ha för avsikt att hänskjuta den irländska frågan till Na-tionernas Förbund.

INNEHÅLL

Konstnären Gustaf Rydberg (biografi och helsidesporträtt). — Internparlamentariska unionens kongress i Stockholm. — Sveriges Köpmannaförbunds årskongress i Jönköping. — Svenska och utländska porträtt och bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — "Henningson skall brinna", novell av K. G. Ossianilsson.

Foto. Klipstet, Stockholm.

Kliche: Bengt Silfverparra.

SPANSKE MINISTERNS, D:R RAFAEL MITJANA Y GORDON, JORDFÄSTNING i Katolska kyrkan i Stockholm den 17 augusti.

Jordfästningen av den d. 15 aug. bortgångne spanske ministern i Stockholm, d:r Rafael Mitjana y Gordon, ägde den 17 aug. rum i S:ta Eugénias katolska kyrka vid Norra Smedjegatan. Vid den högtidliga akten närvaro spanska legationens samtliga medlemmar samt i övrigt ett flertal representanter för diplomatiska kåren med damer, för utrikesdepartementet och för konungen och drottningen, högre hovfunktionärer och medlemmar av hovstaterna.

Stoffet kommer att föras till den avlidnes hemtrakt, Malaga, att där gravsättas.

I tidigare nummer av H. 8 D. återfinnas porträtt och biografi av den framstående diplomaten författaren.

*

Vid den nyligen timade Galärvarvsbranden i Stockholm, som H. 8. D. i föregående nummer vidrörde i samband med den därvid ramponerade kungaslupen Vasaorden, drabbades vår kultur av ännu en synnerligen kännbar förlust, vilken senare kommit till allmänhetens kännedom. Vid branden spolieades nämligen en avsevärd del av under senare årtionden sammanförda kvarlevor av svenska stavkyrkor, vilka i brist på utrymme i Nordiska museet förvarats i ett skjul inom varvsområdet. Förusten är för den kyrkohistoriska forskningen så mycket beklagansvärdare som, oförklarligt nog inga fotografier finnas av det dyrbara och nu i grund ödelagda stullematerialet. Av under senare år sammanförda lämningar av svenska stavkyrkor återstår nu endast de av Hemse kyrka samt ett par tre andra av Nordiska museet.

Forskningen rörande stavkyrkobyggnaderna äro av största intresse för vårt land, då senaste årens fynd ådagalagt att stavkyrkotypen under äldre medeltiden varit förhärskande i Sverige. Av dessa många föregångare till 1000- och 1200-tallets stenkyrkor finnas numera endast en kvar, nämligen det gamla Hedareds kapell, beläget i den s. k. "norska skogsbygden" mellan Borås och Alingsås. Byggt på 1100-talet och den enda återstående representanten för en gammal gängse svensk kyrkobyggnadsstil äger den ett kuno-sitetsvärde, som betydligt ökat i samband med Galärvarvsbrandens oersättliga förlust,

Till bild å sid. 757.

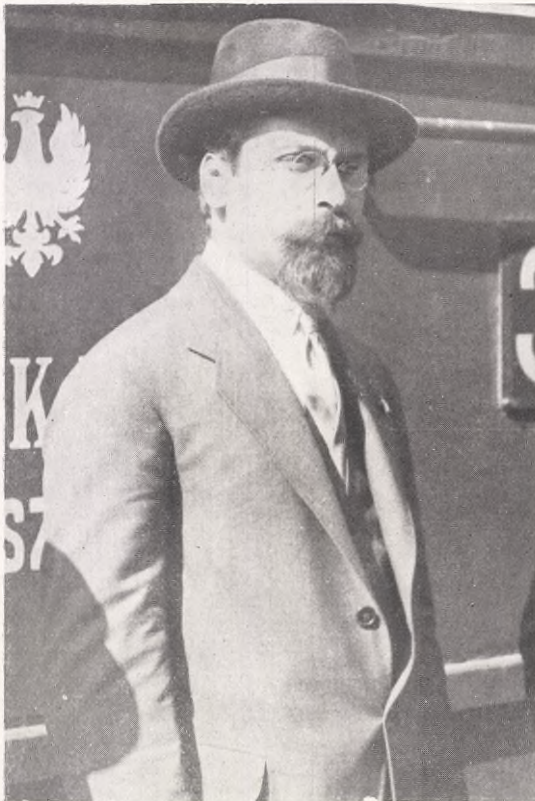
Den bekante amerikanske mångmillionären och finansmannen Frank E. Vanderlip, vilken f. n. besöker Tyskland i och för studier av landets ekonomiska läge, har inför Associated Press' Berlinrepresentant och andra medlemmar av den tyska prässen gjort några ytterst beaktansvärda och uppmärksammade uttalanden i frågan. Först och främst ansåg Vanderlip Tysklands skadeståndsförfråga alldeles för tung. Med dessa ouppfylbara betingelser måste Tysklands ekonomi, trots folkets flitiga arbete, oavbrutet försämrats, maken ytterligare prässas ned och oundviklig världsbankrutt småningom inträda. Att finna en verklig och varaktig hjälp mot detta onda var en uppgift varav hela världens ekonomiska tillfrisknande skulle bero — Vanderlip var övertygad om att den tyska regeringen gjorde vad den kunde, men att den uppgift den fått sig ålagd var för stor och att förr eller senare en revision av skadeståndsvillkoren skulle bli oundviklig.

Amatörfoto. P. Buchardt, Göteborg.

Kliche: Bengt Silfverparra.

HEDAREDS KAPELL I VÄSTERGÖTLAND, NU SVERIGES ENDA KVARVARANDE STAVKYRKA.

Efter fotografen. Klisché: Goës, Gbg.
LEO KARACHAN anländer till Warschau den 4 augusti som chef för en stor rådsrysk beskickning.

En stor rådsrysk beskickning anlände den 4 aug. till Warschau med Leo Karachan i spetsen. En insändare som tillsänt H. S. D. autentiska fotografier av händelsen sänder samtidigt som ett apropå en bild från det besök som en rysk bolschewikisk beskickning för jämt ett år sedan avlade i Polens huvudstad. Det då snöpligt avslutade besöket skildras i följande ordalag: "Ehuru väl mottagna hade bolschewikerna tänkt sig ankomsten till Warschau på ett helt annat sätt. Deras plan gick ut på att erövra Polen, där upprätta en rådsrepublik, tillsätta en polsk bolschewikisk regering och härefter i förbund med det federativt förenade Polen framtränga mot Tyskland, Europas hjärta, för att där framkalta den länge bebådade världsrevolutionen. Den för Polen bestämda regeringen, bestående av Marchlewski, Dzierzynski

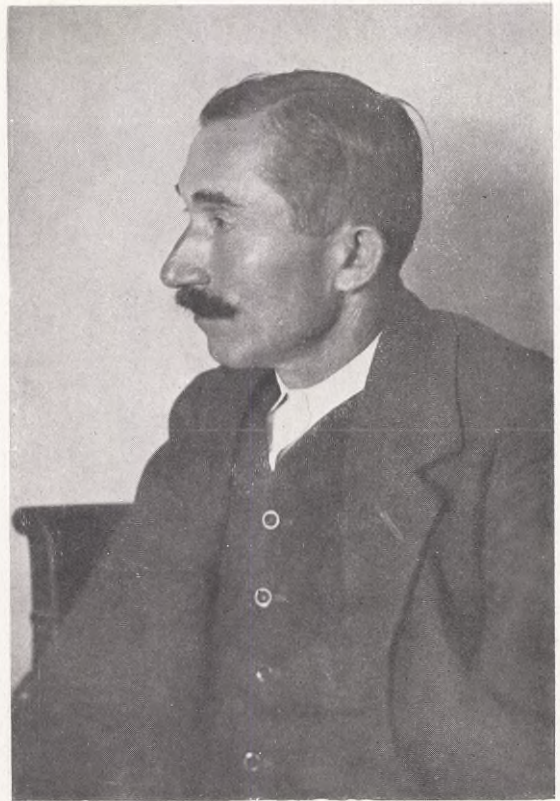
Vidst. bild: POLSK-BOLSCHEWIKISKA REGERINGEN MED STÖD AV RÅDSRYSKA TRUPPER FRAMFÖR WARSCHAU FÖR JÄMT ETT ÅR SEDAN, beredd att intåga i Polens huvudstad.

Fr. v.: Den ryktbare Dzierzynski, chef för den utomordentliga kommissionen till bekämpande av motrevolutionen och jobberiet, känd för sin grymhet och hänsynslöshet, på sin tid utsedd till Polens inrikeskommissarie; D:r Marchlewski, designerad till Polska rådsrepublikens president; Filip Kohn, designerad till utrikeskommissarie.

Efter fotografen.

Klisché: Goës, Gbg.

Efter fotografen. Klisché: Goës, Gbg.
WINCENTY WITOS, Polska republikens statsminister.

och Kohn medföljde beskickningen; men sedan denna framför Warschau lidit ett fullständigt nederlag och i svindlande fart drivits ur landet måste även omnämnda regeringskandidater följa densamma tillbaka in i Ryssland".

Det misslyckade uppträdet utgjorde ett kränkande av överenskommelsen i Riga vid fredsslutet, där Ryssland förpliktade sig att avstå från all bolschewikisk propaganda inom Polens gränser. Med det stora grannlandets fruktansvärda tillstånd inför ögo en manades dock Polen, Europas bälvärk mot Österns fara, att vara på sin vakt.

Rörande Polen's statsminister Witos meddelar vår insändare följande skildring ur hans levnad:

Son av en småbonde från byn Wierzchoslawice vid Tarnow (Galizien) genomgick han folkskolan, blev byfogde, sedermera landstingsman och deputerad i Parlamentet i Wien, slutligen efter Polens återuppståndelse deputerad i polska riksdagen. Vid bolschewikinvasionen tillkallades Witos såsom varande ledare av polska bondepartiet att bilda en koalitionsministär. Witos vilken flera gånger förut erbjudits statsministerposten inför faran som hotade hans återuppståndna fädernesland ställde sig denna gång i spetsen för regeringen. Genom att vädja till bönderna bidrog han i stor måtto till bolschewikernas besegrande. Så slöt han också freden med ryssarne, slöt förbund med Rumänien och genomförde den radikala jordreformen, vartill kommer att under hans ministerpresidentskap författningen blev antagen.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd. För berättelser och historietter gäller o villkorligt förbud.